

Megjelen:
Hetenként vasárnap

Előfizetési ára:
helyben házhozordva
vidékre postánküldve

Egész évre . . . 4 frt
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „
Egyes szám ára 8 kr

Hirdetések árszabály
szerint közöltemek.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TARSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztői iroda
Nap-utca 42. sz. h. a
a lap szellemi részét
illetőleg értekezhetni
lehet.

Kéziratok nem adtnak
vissza.

Kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz. h. ova
a hirdetések és előfizet-
ések küldendőik.

Nyilvántartási közlemények
soronként 15 kr

Tisztelettel felkérjük egy helybeli, mint vidéki előfizetőinket, miszerint előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldése akadályokba ne ütközzék.

Előfizetési díjak:

Egész évre	—	—	4 frt
Félévre	—	—	2 frt
Negyedévre	—	—	1 frt.

H.-Szoboszló. 1895. Július 7.

Tisztelettel

a »Szoboszló és Vidéke«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Vizsgák után.

Népiskoláinkban az évről-évre vizsgálatok az elmúlt hónapban fejeztettek be. Az eredmény általában véve kielégítő, a tanítóikar jól végezte kötelességét, s a gyermekek szép eredményt mutattak fel.

Pedig minálunk sok minden gátolja azt, hogy az iskola feladatának helyesen megfeleljen. A szülők egy része nem szereli gyermekeit iskolába járattatni, hacsak teheti mulasztat vele, s az iskolán kívül a gyermek korához nem való munkára használtatják fel. A hatóság-nál nincsen külön iskolaügyi osztály, hanem a tankötelesek szülői elleni eljárás oda van kötve ráadás gyanánt az egyik rkapitányi hivatal ügyköréhez.

Ez mind nagy baj a népoktatásra nézve.

De van még hiba máshol is.

Nálunk az Ágendát külön órában, ugyszólván külön tanfolyamon tanítják, dacára annak hogy a confirmáló gyermekek egyszersmind mindennapi iskolakötelesek is. Másfelől pedig az a téves nézet szűrődött be a nép köztudatába, hogy mikor a gyermek az Ágenda vizsgát leteszi, nem köteles tovább iskolába járni. Így történik aztán, hogy mind a fiuknál, mind a leányoknál rendkívül sok mulasztó akad a IV-ik és V-ik osztályban. A confirmált növendékek nem járnak fel az év végéig, hanem elszökődnek az órákról, így aztán a tanítóknak is, a hatóságnak is nagyon sok bajok akad velök.

Nem tudjuk, miért ne lehetne az Ágenda órákat a rendes tenítés keretébe beilleszteni. Ott kellene előadni ezt is a többi tantárgyak között, és az Ágenda vizsgának is akkor kellene lenni, amikor az évről-évre vizsgák vannak. Ez által elejét lehetne venni, az évek óta ismétlődő rendtelenségeknek.

A confirmáltak közül most is alig 8—10 jelent meg az évről-évre vizsgálaton, a többi büntetni kell a hatóságnak.

Ajánljuk ezt az illetékes körök figyelmébe, mert ezen kérdés helyes megoldása által népoktatás ügyünk csak nyer.

Y.

A szőlőről.

I.

Budapest, 1895. július 1.

Hogy a falkában otthon voltam szeretett szülővárosomban H.-Szoboszlón. több rendbeli polgártársam az iránt szólított meg: járnek végére idefenn, hogy miképen volna legjobb a szőlővel nevezetesen az amerikai szőlővel banni, mert a fillokszéra — a mint magam is szomoruan tapasztaltam — idestova végére jár már valamennyi szőlőskertlünknek. Azon kellett hát gondolkozni, hogy mimódon pótolhassuk a hiányosságot, mert bizony máskülönb, ma holnap csak a híre maradna meg, hogy bor is termett valaha a határunkon!

Magam is úgy gondolkozván a dolog felől, a hogy Budapestre feljöttem, sorra jártam azokat a hozzáértőket, a kiknek nagy tapasztalásaik vannak már ebben a sorban, és a kiknek tanácsán biztosan elindulhat az ember. Sőt az ország több részébe is irtam egyiknek-másiknak, a kiktől tudtam, hogy már régebb idő óta tenyésztek az amerikai fajtát.

Mert csak amugy vaktában neki menni a dolognak, nagy hiba volna. Hiába, pénzbe kerül, az meg mai napság szükön van; nagyon is meg kell hát gondolni: hova adja ki az ember!

Hoztam fel egy csomó szoboszlói földet is, s megvizsgáltattam a tudósokkal, hogy annál jobban megtudják mondani: milyen fajta amerikai szőlő való a mi kertjeinkbe és hogy állandó lenne-e a mi földünkben ez az idegen fajta, s nem járnánk-e úgy, a hogy az országban már többen jártak, hogy beleölték szőlőikbe a sok költséget, azután még sem lett belőle semmi.

A mit tehát ilyen formán kitudtam, s részben a miről saját tapasztalásom is van, azt leírom ezen újságban, hadd okulhasson belőle minden polgártársam. Adja az Isten, hogy haszonnal olvashassuk!!.

Legelőször is az amerikai szőlőkről mondom el egyet-mást, mert lehet, hogy ezt sem tudja még mindenki.

Tehát: az már bizonyos, hogy a mi régi jófajta szőlőinket végképpen ki öli a filoxera, azért olyan fajtával kell kertjeinket berakni, a melyikkel nem bír ez az ártalmas féreg.

Ilyen pedig, az eddigi tapasztalások szerint **némelyik** amerikai fajta; de mondom, hogy csak **némelyik**.

Mert az amerikai szőlőnek **sok fajtája** van, s éppen az okozott már nagy galibákat emitt-amott, hogy nem tudták megválasztani: melyik lett volna jó?

Van közte sok olyan fajta, a melyet szintugy elpuztít a filoxera; némelyik meg nagyon válogatos a földben, s ha egyikhelyen jól tenyészik, már a másik földben mentől hamarabb kiöli a sárgaság.

Első dolgunk tehát olyan fajtát kikeresni, a sok közül, a mely egyéb jó tulajdonságai mellett, vigan tenyészzen a szoboszlói földben, s azután a filoxera se ártson neki.

Ilyen fajta pedig főképpen a »Ripária-portális« nevezetű, a melyet nekem a szoboszlói és a szomszédos hasonló természetű földekre nézve is mindenki egyformán ajánlott, a kivel ez iránt csak beszéltem vagy a kinek felőle irtam.

Ennek a termésé azonban nemár semmit. Csak olyan ez a fajta, mint felteszem: a vadkörte vagy vadalma fa, ezt is csak arra használjuk, hogy jobbat oltunk bele.

Igy kell ezt az amerikai »Ripária-portális« is a magunk régi jó fajtáival beoltani, s akkor voltképen csak olyan lesz a tőkénk mint annakelőtte, éppen hogy a gyökere lesz amerikai, azért, hogy ne bírjon vele a filoxera. Így fogunk ki a haszontalan

férgen, a mely megkóstolja ugyan ezt az amerikai gyökeret is, de nem igen fülk hozzá a foga. Nem is szaporodik el rajta nagyon, s a szőlő vigan tenyészik és bőven terem.

Vannak olyan amerikai fajta szőlők is, a melyeket nem szükség beoltani, csak azonmódon elrakni a vesszejét, a mint a magunk régi szőlőinkkel szoktuk volt. Az ilyenféle amerikai szőlőt úgy nevezik, hogy: »direkt-termő«.

Csakhogy ezeknek a termésé olyan különös ízű, mintha a poloska mászta volna meg, s ez a kellemetlen íz a borán is megérzik, úgy, hogy nem a jobb borhoz szokott magyar embernek való biz az.

Hanem még ennél is nagyobb baj az, hogy ezek a direkt-termők nem állanak ellent a filoxerának, és tovább bírják ugyan mint a régi fajtáink, de mégis hamar kipusztulnak. Ennélfogva az ilyen direkt-termők tenyészését senkinek sem ajánlom.

Szaporítsuk tehát a Ripária-portálisra oltott magyar fajtájú szőlőt. Ez a tapasztalások szerint biztosan megbirkozik a filoxerával. A mi földünkbe való s éppen olykn bor terem, a milyenhez a régi jó időkből szokva vagyunk.

Hogy hol lehet az ilyen oltásokra szert tenni, mibe kerül, hogy kell vele banni s más efféle, arról majd a jövő héten írok.

Addig is az Isten áldása legyen mindnyájunkkal!
Szivós Béla.

Szoboszló és a Gönczi-egyesület.

Az 1892-dik év őszén Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő az akkor Szoboszlón tartott alsó-szabolcs-hajduvidéki egyházmegyei tanítótestület közgyűlésén megjelenvén, a gyűlést követő banketten egy szerény, de nemes és hazafias czélú intézménynek, a Gönczi-egyesületnek alapját vetette meg. Legalább is azt hitük, hogy mert Gönczi Pál a miénk volt, hát ez a Gönczi-egyesület Szoboszlón fog székelni. A lelkesedés pillanatában valami ötven helybeli intelligens ember és nő jelentkezett az egyesület tagjain. Mikor aztán a Gönczi-egyesület eszméje nyélbe ütött, Hajdumegye járásokra lett osztva s Szoboszló lett megjelölve egyik járási székhelyül, a központ pedig Debreczenbe vitetett, abba a Debreczenbe, a hol még a mai napig sincs annyi rendes és pártoló tag, mint Szoboszlón.

Mindezek mellett is eredményesen, kitartással és buzgalommal kezdette meg a hajdu-szoboszlói Gönczi-egyesületi járáskör az ő nemes czélú működését s ha valahol, úgy Szoboszlón, népszerű felolvasások rendezésével a közönség figyelmét és méltánylását magára vonta. Három télen folytak e népszerű felolvasások. A központ azonban velünk nem törődött, a tagsági díjakat beszédte, elköltötte s nem csinált semmit. Egy félév óta aztán az egyesületi élet Szoboszlón megszűnt. Magunkra maradtunk.

De honnan is vegye a szoboszlói járáskör elnöksége a továbbműködésre a kitartást, erőt és buzditást, ha a debreczeni központ annyira magára hagyja a vidék érdekeit?

Ehhez járult még az, hogy bár Szoboszló tett ennek az egyesületnek a megalakításánál mindent, itt volt legtöbb tagja s a járáskörnek legnépesebb és legintelligensebb városa, tehát nemcsak anyagilag, de szellemileg is a járáskörnek igazi központja; mondjuk, ehhez járult még, hogy egy február hóban Kabám tartott járásköri gyűlésen a járáskörnek Szoboszlóm lakó s az egyesület érdekében mindent elkövetett lelkiismeretes tisztviselői az egyesület megalakításakor Szoboszló mellett állástfoglalt kir. tanfelügyelő ur jelenlétében s úgy látszik előleges megbeszélés foly-

tán történt hozzájárulásával — ugyszólván elesapattak.

Nem esodáljuk, ha e vizsás állapotok s a Szoboszló iránt lépten-nyomon megújuló, s az ügynek is felibe emelkedő indokolatlan ellenszenv tapasztalata arra indította az egyesület Szoboszlón lako tagjainak többségét, hogy a Gönczi-egyesületből kilepjen s ugyanazt a pénzt a mit eddig tagsági díj címén fizetett — talán egy csupán Szoboszlóra kiterjedő és hasonczelu kör megalapítására fordítsa. A kilépők a következő sorokat intéztek a Gönczi-egyesület elnökéhez, Kovács Lajos tanítóképezdei igazgató urhoz.

»A Gönczi-egyesület tekintetes elnökségéhez.
Debreczen.

Alulírottak, mint a Gönczi-egyesület rendes és pártoló tagjai, tisztelettel hozzuk a tekintetes elnökség becses tudomására, hogy ez év december 31-én lejáró Gönczi-egyesületi tagsági kötelezettégünket a jövő időkre nem kívánjuk megújítani s így már az 1896-dik év január elsejétől kezdve az egyesületnek tagjai megszűntünk lenni. Kiváló tisztelettel.

Hajdu-Szoboszlón, 1895. június 28-an.

Adler Samu, Czeglédy Ferencz, Erdős Lajos, Fehér Gábor, Dr. Grósz Adolf, Dr. Hetényi Lipót mint a hajdu-szoboszlóli takarékpénztár képviselője, Katz Salamon, Kovács Gábor, Körner Bela, Malatinszky Kálmán, Nagy Károly, Pénztáros István, Plón Gyula, Rácz Gábor, Rex József, Róth Lajos, Szivos Géza, Tóth Lajos, özv. Tóth Lajosné, Tókes Zsigmond pártoló tagok; Auferber Bernát, Bede Imre, Bede Lajos, Bor János, Czeglédy Lajos, Cseke Gábor, Kiresi Bálint, P. Pap Ignác, Szabó Albert és Szép Sámuel rendes tagok.

Ugy értesülünk, hogy a kilépőkhöz még számosan fognak csatlakozni s lesz olyan egyesületi tag is, a ki az egyesület mai közgyűlésén előszóval fogja bejelenteni kilépését.

— **Aratás, végrehajtó, adóhatralék.** Tudva levő dolog, hogy az adóhatralék mindennemű adónál, de különösen az egyházi adónál tetemesen fölszaporodott, a minek káros voltát nemcsak azok, kik onnan nyernik fizetésüket, nem csak azon jó ügyek, melyek egyedül erre a forrásra támaszkodhatnak, hanem azon adófizetők is, kik a közterhek pontos fizetését lelkiismereti kötelességöknek tekintik, s így végrehajtás nélkül is fizetnek, sajnosan megérzik, mert a be nem hajtás miatt elveszett adókat kölcsönökkel kell pótolni, a minek visszafizetése ismét csak azokra hárul, kik a végrehajtásnak alapul szolgálható vagyonnal bírnak. Ellenben a legszegényebbek e teher viselese alól évről-évre kibújnak. Aratás ideje va, az adóvégrehajtás fölvan függesztve, a végrehajtók pihennek, a napzámos osztály tisztességes napi bért kap, úgy hogy hetenként 5—6 forintot keres. Itt van tehát az ideje, hogy törvényes hitelességeik teljesítésére minden megterhelhetés nélkül rászoríthatatnak. Ajánljuk ez ügyet úgy az intézők, mint az adófizetők szives figyelmébe. A gyors fogantatással mindkettő nyerhet.

Egészségügyi vizsgálat.

Dr. Miskolczy Imre egészségügyi felügyelő e héten vizsgálta meg városunkat közegészségügyi szempontokból. A vizsgálat a boltokon kezdődött, ahol több apróbb, jelentéktelenebb hiányt állapítottak meg. Így például egyetlen egy boltban sincsen készletben viz a pálinkás poharak megmosására. Ennek pedig Dr. Miskolczy szerint kellene lenni. A vendéglők rendben találtak.

Szodaviz gyárakban mindenütt volt kisebb hiány.

A péküzlet is sok kifogás alá esik tisztaságteltekintetében.

A vágóhid, a menház, és a hullaház teljesen kifogástalanok voltak.

Az izraelita fürdő ellen volt a legtöbb kifogás, úgy, hogy erre a jövőben fokozottabb mértékben fog felügyelni az egészségügyi hatóság.

Általában véve városunk közegészségügyi és köztisztasági ügye kielégítő, szükség van azonban egynémely hiányok pótlására.

Azt egyenesen tülhajtásnak kell tekintenünk, hogy az egészségügyi felügyelő még arra is

akarná kötelezni a hatóságot, hogy gondoljon arra is, miszerint a rófös üzletekben az elárusítandó kelmek méregtelen festékekkel legyenek festve. Ennek a mi viszonyaink között alig van helye.

A vizsgálat befejeztével 12 terítékű ebéd volt a »Bika« vendéglő nagytermében, melyen a tisztviselői kar egy része, továbbá a helybeli orvosok és gyógyszerészek vettek részt.

Hajdu-Szoboszló város határához tartozó Angyalháza pusztá birtokosságának szervezési szabályai.

I. RÉSZ.

Általánosok.

Ugy a nyomásos mint az osztatlan közös legelőt érdeklőleg.

17. §.

A jegyző vezeti a köz- és birtokossági tanácsgyűlések jegyzőkönyveit és végzi az összes írásbeli teendőket, vezeti továbbá a birtok változásokat a törzskönyvben.

18. §.

A birtokossági elnök, elnök helyettes jogtanácsos és választott tagok a birtokosság érdekében tett eljárásaiért fizetésben nem részesülnek; ellenben a jegyző évi 200 korona, a pénztárnok évi 600 korona; a külső biztos évi 400 korona fizetést kap a birtokosság pénztárából.

19. §.

A birtokossági tanács köteles a birtokosság költségvetési előirányzatát évenként elkészíteni, s azt a február hóban tartandó birtokossági közgyűlésnek tárgyalás végett bemutatni.

20. §.

Ha a birtokossági közgyűlés vagy tanács a szervezési szabályokban megállapított hatáskörét túllépi, szervezete a hatóság által felfüggeszhető vagy megszüntethető. Ez esetben a birtokosság ügyének vitelét a városi tanács veszi át.

II-ik RÉSZ.

A nyomásos területre vonatkozólag.

21. §.

Az összesen 2204 cat. hold 1015 □-ölet tevő s a nyomásos gazdálkodási rendszer által érintett terület évenkénti három területileg a lehetőségig egyforma nagyságu fordulóra és hat évi tartamra osztatik be; ezen fordulók között a két szélső fordulóra sorshuzás utján állapittatik meg, hogy melyik lesz az első; kapás növényt az 1895/6-ik gazdasági évben csak az első, az 1896/7-ik évben csak a második, az 1897/8-ik gazdasági évben csak a harmadik, az 1898/9-ik évben ismét csak az első, az 1899/900-ik évben csak a második, az 1900/1-ik évben csak a harmadik fordulóban szabad termelni; a kapás növény alá nem eső fordulókban a tulajdonosok tetszésük szerint akár őszi, akár tavaszi aprómagot termelhetnek.

22. §.

A nyomásos gazdálkodás által érintett területről a takarás, illetőleg a tengei törés bevégeztétől számított 14 nap alatt minden esetre, azonban augusztus illetőleg október 10-ik napjáig köteles a föld tulajdonosa terményét vagy tengei kóróját a forduló területről elszállítani; mert ezen időponttól a forduló területe birtokosság gulyája és ménese legelőjéül szolgál; azon esetben pedig ha a közlegelőn oly aszály állana be, hogy ott a jószágok táplálékot nem nyerhetnek jogában áll a gazdasági tanácsnak a birtokosság gulyáját vagy ménesét a fordulóban levő oly területekre, honnan a termények már elvitettek és kettős felügyelet mellett a fentebbi határ idő előtt is beengedni.

A nyomásos területre csak annak van joga jószágot a közös csapatban legeltetés cél-

jából kiverni a kinek ott tulajdonát képező ingatlana van;

Minden cat. hold földre egy nagy jószág mehet legelni, így tehát az összes területre legelés céljából bocsájtott nagy jószág száma a 2204 darabot tul nem haladhatja, ha azonban a birtokosság állat állománya nagyobb lenne mint a mennyit a terület táplálni tud, a birtokossági tanács az 1891. évi XII. t.-cz. végrehajtása tárgyában 48,000/894 szám alatt kiadott utasítás 23. §-a értelmében jár el.

23. §.

Azok a birtokosok, a kik a nyomásokba eső területén legeltetési jogosultsággal bírnak a közlegelőhöz pedig nem — kut és egyéb eszközök fentartása költségeihez minden darab jószág után 20 kr a pásztor részére őrzés díj címen meghatározott összegnek pedig felét előlegesen jószágok kivétele alkalmaival kötelesek a birtokosság pénztárába illetőleg a számadó pásztor kezéhez megfizetni; a szopós állatok e rendelkezés alól kivételnek. A nyomásos területre bebocsájtott gulyába, ménesbe jószágot csak a birtokosságtól kiváltott bárca felmutatásával szabad kihajtani, illetőleg e bárca alapján engedtetik meg a pásztornak azt oda befogadni.

24. §.

A nyomásos terület furdulóinak minő sorrendben történendő legeltetését a birtokossági tanács határozza meg.

25. §.

Azon birtokos, a ki nem hajt ki annyi nagy jószágot a nyomásos gazdálkodásban részt vevők által használt legelőre, mint a hánynak kihajtására joga van a birtokosság részéről egy nagy jószág után 1 korona kárpótlásban részesítetik, ennél fogva a birtokossági tanácsnak joga van a kinem használt legeltetési jogoknak megfelelő számu nagy jószágot a legelőre befogadni olyanoktól, a kiknek legeltetési joga nincs, vagy pedig több marhát tartanak, mint a mennyire joguk van az így befogadott nagy jószág után darabonként egy 1/2 korona díj fizetendő, köteles azonban a birtokossági tanács ezen joga gyakorlásánál a legeltetési jog megvételére jelentkező birtokosok között a rendelkezésre álló jogosultságot a jelentkezők jogosultsága arányában osztani szét, illetőleg adni el.

H I R E K.

— **A czitraháti ásatások** minden valószínűség szerint a nyár utolján kezdődnek meg.

— **A p. angyalházi nyomásos gazdálkodásra** vonatkozó birtokossági határozatot a miniszter megerősítette, s a vármege utján le is köldötte már a birtokossághoz további intézkedés végett. Ennek következtében a forgók tervezete mar meg is állapított. Sor-huzás utján kapás vetemény alá 1896-ra a »Szeghatár«-tól az Olah Miklós dülőjéig eső rész jelöltetett ki. A tilalmos többi része pedig apró vetemény alá lesz jövőre használható. A miniszter a jövőhagyó határozatban kimondja, hogy a birtokossági határozat ellen beadott fellebbezést azért kellett elvetni, mert a birtokossági gyűlés jegyzőkönyvéből kitűnőleg Angyalházaan ezélt is nyomásos gazdálkodás volt, így tehát a birtokossági határozat csak a régi rendszert tartotta fenn.

— **Viharok.** A héten két nap, szerdán és csütörtökön dühöngött nállunk óriási vihar. A vihar mind a két nap d. e. 10 óra körül támadt iszonyu szélvészszel, s különösen csütörtökön valóságos felhőszakadás volt. A villám a váron kívül 3 helyen csopott le, a »csontos«-nál, a »czitrahát«-on és az erdő melletti kőselybe.

— **fiatalság balja.** Az itthon időző fiatalság augusztus hó 1-en egy táncmulatságot szándékozik rendezni, amely szavalatokkal s zongora játékkal lesz egybekötve. A rendezőség már meg is alakult, s az előkészületet buzgón folytatják.

— **A gyepester** naponként nagy soireket rendez egész családjával együtt a sertés-orbanccz fellépése folytán a dögtemetőbe kerülő sertésekből. A napokban történt egy gazdával, hogy megakart tudni, mi volt a baja egy elhullott sertésének, mire azonban az állatorvossal a dögtemetőhöz kiment, akkorra már olyan szépen meg volt koppasztva a néhaiva vált malacz, hogy szinte öröm volt ránézni. A lakomára vendég is volt híva, aki azonban hiába gyakorolta be magát jó-előre a rágás és nyelés tudományában, mert az állatorvos a kifogástalanul megkoppasztott malaczot bekátrányoztatta és eltemette. Így aztán meghusult a rendkívül élvezetesnek ígérkező luculusi lakoma.

— **Garazdalkodó részeg.** Marádi Balint a napokban holt-részezen beallított a Berkovits Ignác boltjába, s ott mindent összetört. végre belekötött Erdei István 72 éves boltiszolgába is, s azon is súlyos testi sértést ejtett. Az ügy át tételet a kir. járásbíróshoz.

— **Dulakodás mulatok és rendőrök között.** M... építési vállalkozónak és társainak széles jókedvük támadt a héten egy este, úgy, hogy az utazán zajongva haladó társaság semmibe sem vette a rendőrök ismételt figyelmeztetését, sőt magyarosan visszafeljelgették az őket csitító rendőröknek. A dolognak az lett a vége, hogy tettelegességre került a dolog, a társaság egyik-másik tagja véres orral került ki a dulakodásból. A rendőrkapitányság vizsgálatot folytat az ügyben.

— **A kézügyességi műhelyben előállított kosarak** és egyéb tárgyak a héten kedden délután adatok volna el árverésen azonban a közönség figyelemre is alig méltatta ezt az igazán nagy jelentőségű intézetet, úgy, hogy az árukat másnap a piacra kellett felküldeni, ahol potom áron keltek el. Ilyen körülmények között a kézügyességi tanfolyam további fenállása nagyon kétes.

— **A hajdu-szoboszlói kaszinó** f. évi június hó 30-án tartott erdei táncmulatsága alkalmából az összes bevétel 57 frt 50 kr volt, kiadás 26 frt 90 kr. tiszta maradványul mutatkozik 30 frt 60 kr. A táncmulatságon meg nem jelentek, de belépti jegyeiket a kaszinó pénztárába befizették: Adler Farkas ur, Dr. Czeglédy Mihály ur, Róth Lajos ur 2—2 frtjával; Dr. Malatinszky József ur, Kiss Albert ur, Grósz Eliás ur Ornstein Dezső ur, és Grün Sámuel ur 1—1 frtjával. Fogadják e helyen is a kaszinó nevében köszönetnyilvánításomat. Bor János kaszinói pénztárnok.

— **(Püspök a női cifraságok ellen.)** Vácson az ottani apácák vezetése alatt álló polgári leányiskolában kiállítás rendeztek a növendékek kézi munkájából. — S minthogy a kiállítás pompásan sikerült, a leányok kincseket érő finomságokat állítottak ki: az apácák meghívták a kiállítás megtekintésére Schuster Konstantin püspököt. A püspök figyelemmel nézte meg a pompás himzéseket, selymfestéseket, vert csipkéket, montirozásokat. Várták, hogy most fog elhangzani az elismerés s a dícsérő buzdítás szava. E helyett a püspök megcsóválta fejét s így nyilatkozott:

— Drága, nagyon drága munkák ezek. A szülőknek ez sok pénzükbe kerül, pedig nehéz idöket élünk. Mondja meg csak edes testvér, nem tanultak foltozni ezek a leánykák? Harisnyát foltozni, alsó ruhát, felső ruhát; aztán átalakítani a rukakát, mert a nők nem olyanok, mint én, hogy elhordanának egy kabátot negyven esztendeig. Valami foltozási munkát mutatson nekem edes testvér.

Ilyesmi persze nem volt kiállítva. A püspök szeme ekkor egy díszes asztalterítőn akadt meg.

— Hat ez kicsoda cifraság? — kérdezte.

— Egy asztalterítő, kegyelmes uram, felelte az apáca.

— Már minnek az ilyesmi szegény embernek? elég jó egy viaszkos vászon is.

A majolika edényekre leginkább haragudott.

— Mondja csak, edes testvér, ha a vácsi püspök nem volna olyan takarékos, mit fizetne ezért a sok szép majolika edényért?

— Hatszáz forintot megér, — válaszolta az apáca.

— Megér, mondá, legalább hatszáz forintot.

— Hallatlan, ennyi pénz fenyűzésre. Edes gyermekeim, ne legytetek olyan fennhéjázók, ne felejtsetek, jó egykrajcáros cserép-edény is, csak legyen róla mit enni.

A püspök ezután kikelt a mai nevelés rendszere ellen, s többek közt így nyilatkozott: »Ezzel a nevelési iránynyal vetik el az elégedetlenség csiráját és benne megteremnek a különböző társadalmi kéré-

dések. — Ez polgári iskola, veté közébe, már a neve mutatja, hogy milyen legyen, egyszerű, szerény, a milyennek a munkás polgárnak lennie kell, így azonban a gyermekbe már beleoltják a fényűzésre való hajlamot és ha ezt nagykorában nem tudja fojtatni lesz a fényűzésből kenyérkérdés és meg van a szociáldemokratizmus mindenféle más nyavajával együtt. Milyen szerény volt akár egy hivatalnok, akár egy iparos ezellőt; szerény mécses világította be egyszerű szobáskáját, most kell neki napégő, csillár, telé aggatva ilyen csecsebecsékkel, a milyennek itt vannak: kell néha mathtutor és míg az öregek pléh kanállal ettek, most kell nekik tizenkét személyre való ezüst, továbbá egy arany remontoár óra. Az ilyen állapotok nem egészségesek és nem lehetnek áldásosak sem a hazára, sem az emberiségre.»

— **»Mentor» ellátási vállalat.** Fontos kérdést old meg e vállalat. A lakáskérdés okozza minden a kiállításra felrándulóknak a legnagyobb gondot. E vállalat saját szállóhelyeit rendez be és minden jelentkezőnek 7 napra már előre lefoglalja szobáját, jöjjön az a kiállítás tartama alatt bármikor is Budapestre. Az étkezési szelvények a főváros és a kiállítási terület több előkelő vendéglőiben bírnak érvénnyel, míg a közlekedés a lövönat és a villamosvasutttal bármely vonalon teljesíthető. A vállalat ellátási könyvecskei 7 napra szóló szoba, étkezés, közlekedés, kiállítás és szórakoztató szelvényeket tartalmaznak. Azonkívül játszanak a kiállítási tombolán és egy hét napra szóló 2000 koronás baleset biztosítási bárczával bírnak. Egy könyvecske ára 42 forint, beszerezhető 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kros havi lefizetés mellett már ma és az esetben, ha egy 6 frt 50 kros napi szelvényvel pótolva lesz, 2 személy által 4 napra bír érvénnyel.

— **A kaszinó majális** vasárnap igen kedélyesen folyt le. A mulatságnak nem volt nagy közönsége, de a jókedv annál fesztelenebb volt.

— **Közveszélyes elmebeteg.** Fazekas István 65. éves VI-ik tizedbeli lakost tegnap szoros felügyelet alá helyezte a rkapitányság, mert üldözési mániában szenved, s mint ilyen közveszélyes elmebeteg.

— **Halálozás.** Sokaknak feltűnt a napokban egy reggel, hogy egy haranggal harangoztak hirharangot. Ennek az volt a magyarázata, mert P. Szabó Mihály a középső harang ajándékozója meghalt, s végrendeletileg meghagyta, hogy neki az általa készített harangot egyedül huzzak meg. P. Szabó Mihály temetése kedden történt meg. Az öreg takarékoságáról volt nevezetes. Évekkel ezelőtt egyszer beallított a H.-Szoboszlói takarékpénztárba, vivén oda magával egy szeredásban és egy tarisznyában nem kevesebb mint 5129 frtot, csupa ezüst és rézpénzben. A tisztviselők összenéztek erre, de mit volt mit tenni, nekiállottak és olvasták egész nap. A pénznek 20 kr. híja volt s minthogy az öreg erősen allította, hogy annak 5129 frtnak kell lenni, egyik tisztviselő a zsebéből pótolta helyre a hiányzó 20 krt. Erre aztán az öreg megnyugodott.

— **Az iparos majális** alkalmával felülfizettek: Siposs Sándor 1 frt, Elek Jánosné 1 frt 20 kr, Herczeg Mihály 50 kr, Kuncze Eduárd 50 kr, Erős Mihály 50 kr, Adler Samu, Deák Simon, Zsigmond Sándor, Dr. Simon Gáspár, Foghty János, Papp Lajos, Szabó Balint, Weisz Ignác, Grósz N. Sámuel, Mályor Mihály, Szilágyi Gábor, Kerekes Lajos, Rez László, Kiss Albert, Fekete Mihályné, Kerékgyártó Lajos, Geller Gyula, Kovács Jeremiás, Kerékgyártó Antal, Adán Sámuel, Parti Gábor, Weisz Bernát 30—30 krt. Belépti díjakat beküldötték: Özv. Csepelli Ferenczné 1 frt 50, Özv. Szivos Mihályné 1 frt, Adler Farkas 1 frt, Zubó Ferenc 1 frt, Nagy Károly 1 frt, Szabó Lajos 1 frt, Szabó József 1 frt 20 kr. Fogadják érte az ipartestület elnökségének köszönetét.

Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos:

Fehér Gábor.

ad: 3642.
1895.

Hirdetmény.

A vasuti üzleti rendtartás 99. §-a szerint a behordásra készenfekvő mezei termények a vasutpálya tengejétől 50 öl, tehát mintegy 130 lépésnyire helyezhetők el. Felhívtnak azon termelők, akiknek birtokrészén a termény a fentemlített távolságra el nem helyezhető, hogy terményüket a lehető legrövidebb idő alatt a helyszínéről hordassák el. Szükséges továbbá,

hogy az összerakott kérék előtt néhány harázda felszántassék. A ki ezen elővigyázati rendszabályt figyelmen kívül hagyja, annak következményeit viselni tartozik.

H.-Szoboszlón, 1895. július 2.

Láttam:

Kovács Gyula,
polgármester.

Pénztáros István,
rendőrkapitány.

284.
1895.

Árverési hirdetmény.

Alóliirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debr. kir. törvényszék és a p. ladányi kir. járásbíróshoz 1895. évi 8753 V. s illetve 1812. p. számú végzése következtében Dr. Popper Mór ügyvéd által képviselt I. Debr. hitelezői védegyelet és II. Friedr. Ratzesdorfer czég javára H. Weisz Lipót és társa földesi lakosok ellen 1194 frt 96 kr. és 124 frt s jár. erejéig foganatosított együttes kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 557 frt 75 krra becsült különféle bolti árukból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a p. ladányi kir. jbiróság 2092 P 1895. számú végzése folytán 1194 frt 96 kr és 124 frt tőkekövetelés, 1894 szept 14 és 1895. márcz. hó 15. napjától járó 6% kamatai eddig összesen 109 frt 01 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig. Földesen H. Weisz Lipót üzletében leendő eszközzésére 1895. évi július hó 12-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt H.-Szoboszlón, 1895. év június hó 26. napján.

Simon Balázs,
kir. bir. végrehajtó.

2423.
1895.

Újabb árverési hirdetményi kivonat.

A szoboszlói kir. járásbíróshoz, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hajdúvármegye árvapénztára végrehajtónak Özv. Orosz Jánosné és trsai végrehajtást szenvedők elleni 46 frt 01 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kabai 967. sz. tjkvben A I. 10—12 + 2. 3. sor. alatt foglalt ingatlanokra és pedig a 2935/a. I. hr. szám 1350 □-öl szántóföldre 148 frt, 435 hr. számú 262 sorszámú ház és 300 □-öl udvarra 160 frt a 3454/a hr. számú 595 □-öl szántóföldre 64 frt a 3384 hr. számú 1 hold 465 □-öl szántóföldből Orosz Márton és kiskoru Orosz János illetőségére 184 frt, a 8120 hr. számú 800 □-öl szántóföldre 95 frtban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi augusztus hó 24-ik napján d. e. 9 órakor Kaba község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltás áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban kiküldött kezébe letenni.

H.-Szoboszló, 1895. év június hó 24.

Kir. telekkönyvi hatóság.

Lengyel kir. járásbíró helyett:

2563.
1895.

Kossovich László,
kir. albiró.

Kiss Pál helybeli fűszerüzletébe egy jó családból származó fiu tanulóknak azonnal felvétetik.

